

Рейтинговий звіт MINB 001-029 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	АТ «МІБ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	01.09.2010 р.
Дата оновлення:	29.02.2024 р.
Кредитний рейтинг:	uaBBB+
Прогноз:	у розвитку

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АТ «МІБ» за 2022–2023 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторської перевірки наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Прогноз «у розвитку» вказує на підвищену імовірність зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу АТ «МІБ»

Дата	01.09.2010	23.08.2012	14.08.2014	28.02.2022	26.09.2023	29.02.2024
Рівень рейтингу:	uaBBB-	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	негативний	негативний	у розвитку
Рейтингова дія:	визначення	підвищення	підвищення	підтвердження зі зміною прогнозу та внесенням до Контрольного списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі зміною прогнозу та виключенням із Контрольного списку

Рівень кредитного рейтингу АТ «МІБ» підтримується:

- суттєвим обсягом коштів, залучених від пов'язаних осіб;
- вагомим обсягом високоліквідних активів;
- диверсифікацією джерел доходів;
- високою ефективністю діяльності.

Рівень кредитного рейтингу АТ «МІБ» обмежується:

- схильністю банку до валютного та кредитного ризиків, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію;
- активними військовими діями на території України, що негативно впливають на економічний стан країни та її фінансову стабільність і, як наслідок, з високою вірогідністю можуть призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники АТ «МІБ»

Показник	01.01.20	01.01.21	01.01.22	01.01.23	01.04.23	01.07.23	01.10.23	01.01.24
Активи, млн. грн.	2903,52	2995,48	5400,07	6336,63	7714,02	9272,24	9957,90	11166,41
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	2498,08	1880,80	3369,04	3872,62	5270,66	7026,59	6909,78	6768,89
Кошти клієнтів, млн. грн.	2101,51	2142,69	3785,87	5084,50	6474,35	7366,81	7787,21	10118,49
Власний капітал, млн. грн.	405,48	412,51	437,90	447,36	449,25	451,20	453,22	457,81
Доходи, млн. грн.	662,79	496,88	480,57	877,20	248,01	526,26	788,41	1065,63
Витрати, млн. грн.	605,61	489,71	455,18	870,18	246,12	522,42	782,56	1054,79
Чистий операційний дохід	280,97	319,95	239,60	524,72	93,84	154,70	220,05	339,99
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	69,85	9,00	31,10	9,37	1,99	4,24	7,90	21,65
Чистий прибуток, млн. грн.	57,18 ¹	7,16 ²	25,39 ³	7,02 ⁴	1,89	3,84	5,85	10,84 ⁵
Доходність активів [*] , %	1,97	0,24	0,47	0,11	-	-	-	0,10
Доходність капіталу [*] , %	14,10	1,74	5,80	1,57	-	-	-	2,37

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 57,18 млн. грн.

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 7,16 млн. грн.

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 25,39 млн. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 7,02 млн. грн.

⁵ фінансовий результат з урахуванням коригуючих проводок - 10,25 млн. грн.

*значення на звітну дату

Резюме

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» (далі за текстом – АТ «МІБ» або Банк) зареєстровано НБУ в березні 2008 року. Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Місцезнаходження Банку: 01015, Україна, м. Київ, вул. Лаврська, буд. 16.

Регіональна мережа АТ «МІБ» відіграє важливу роль у залученні клієнтів і є основним каналом надання послуг клієнтам банку. Наразі Банк представлений у м. Києві, Вінницькій, Львівській, Черкаській, Одеській та Хмельницькій областях, а його мережа налічує 14 діючих відділень. В умовах воєнного стану Банк забезпечує роботу регіональної мережі в безперебійному режимі за умов відсутності загрози життю та здоров'ю населення.

Банк співпрацює з банківськими установами України та зарубіжжя, позиціонує себе на ринку банківських послуг як універсальний банк, що надає широкий спектр послуг корпоративним клієнтам та приватним особам. АТ «МІБ» є уповноваженим банком з виплати пенсій і грошової допомоги, учасником програми державної підтримки сільськогосподарських підприємств, має статус уповноваженого банку за Програмою з надання фінансової державної підтримки «Доступні кредити 5-7-9%», входить до переліку банків, що уповноважені надавати гарантії та акредитиви клієнтам для відкритих торгів (аукціонів) Фонду з продажу майна (активів) на майданчику Prozorro sale, є учасником Програми державних гарантій на портфельній основі, яка сприяє спрощенню доступу мікро-, малого та середнього бізнесу в Україні до банківського фінансування. Банк є учасником POWER BANKING – об'єднаної мережі відділень банків, які будуть працювати під час блекауту. Крім того, у відділеннях мережі POWER BANKING запроваджено так званий «банкоматний національний роумінг», який передбачає можливість у банкоматі будь-якого банку мережі зняти збільшену суму готівки.

Акціонерами АТ «МІБ» є юридичні та фізичні особи. Істотну участь у статутному капіталі установи мають ПАТ «Закритий недиверсифікований корпоративний інвестиційний фонд «Прайм Ессетс Кепітал» (59,9834%) та пан Кононенко Ігор Віталійович (14,9234%). Кінцевою контролюючою стороною над Банком є громадянин України пан Порошенко Петро Олексійович.

Активні операції фінансуються клієнтськими коштами та власним капіталом. Ефективна діяльність фінансової установи, за виключенням лютого-жовтня 2022 року, коли значний обсяг коштів спрямовувався на формування резервів під очікувані збитки від наслідків військових дій, що тривають на території України, сприяла нарощенню обсягу власних коштів.

Якість власного капіталу АТ «МІБ» добра, рівень капіталізації прийнятний. Разом з тим, не виключено, що на показники капіталізації чинитиме тиск формування резервів на покриття збитків від зменшення корисності активів. Структура регулятивного капіталу дозволяє підвищити рівень капіталізації за рахунок залучення коштів на умовах субординованого боргу.

Клієнтські кошти, обсяг яких (без урахування валютно-курскових коливань) за підсумками 2022 року зріс майже на 18%, а за підсумками минулого року – більше ніж на 93%, є основою ресурсної бази.

Переформатування структури клієнтського портфеля за типом кредиторів впродовж аналізованого періоду не відбувалося – здебільшого переважають кошти корпоративних клієнтів. Залежності від коштів приватних осіб Банк не має – останні формують менше 9% клієнтського портфеля, або менше 8% пасивів, перевищуючи регулятивний капітал менше ніж удвічі.

Натомість, структура клієнтського портфеля за типом валют та за строками користування коштами змінювалася. На звітну дату питома вага коштів у ВКВ перевищувала 58%, кошти на строкових рахунках склали менше 41%.

Депозитному портфелю на звітну дату притаманна концентрація за основними вкладниками. Натомість, портфель коштів корпоративних клієнтів диверсифікований за видами економічної діяльності.

Банк має досвід успішної співпраці з НБУ. Довгострокові запозичення від регулятора під забезпечення ОВДП формують 3% зобов'язань Банку.

Кошти банків на звітну дату були представлені залишками на кореспондентських рахунках інших банків, переважно у ВКВ.

Якість ресурсної бази АТ «МІБ», основу якої формують кошти клієнтів, задовільна. Концентрація зобов'язань за основними кредиторами підвищує чутливість Банку до ризику ліквідності, а значний обсяг коштів у ВКВ – чутливість до валютно-курскових коливань. Відсутність залежності від коштів приватних осіб нівелює чутливість до негативної, у т. ч. неперевіреної інформації.

Основними складовими активів є клієнтський кредитний портфель та високоліквідні активи. Обсяг останніх упродовж аналізованого періоду зріс більше ніж удвічі, а їх питома вага станом на початок поточного року перевищувала 84% валюти балансу. Основними складовими активів з високим рівнем ліквідності є депозитні сертифікати НБУ й ОВДП, переважно у ВКВ (загалом на звітну дату формували понад 46% активів), та кошти на кореспондентських рахунках, відкритих в інших банках, здебільшого в банках-нерезидентах інвестиційного класу. На коррахунку в НБУ кошти підтримуються в обсязі, необхідному для поточного обслуговування клієнтів та виконання власних зобов'язань.

АТ «МІБ» орієнтовано переважно на кредитування юридичних осіб. Відповідно, протягом аналізованого періоду актуальною є концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від їх фінансового стану та підвищує чутливість до кредитного ризику й ризику ліквідності. Ситуація ускладнюється валютною структурою клієнтського кредитного портфеля – понад 46% його обсягу формує заборгованість у ВКВ за відсутності у більшості позичальників валютних надходжень, що в поточних умовах є додатковим фактором ризику. З метою нівелювання кредитного та валютного ризиків незначну частину обсягу заборгованості за такими кредитами забезпечено майновими правами на депозити.

Реалізація валютних та кредитних ризиків відобразилася у погіршенні якості клієнтського кредитного портфеля. Станом на початок 2022 року питома вага 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб становила 52,21%, проти 41,22% простроченої заборгованості.

Активні військові дії негативно позначилися на платоспроможності окремих позичальників. Незважаючи на списання у 2022 році значного обсягу безнадійної до повернення заборгованості, питома вага 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб станом на 01.01.2023 р. становила 50,59%. На формування резервів під очікувані збитки впродовж року було спрямовано 346,75 млн. грн. Враховуючи списання вагомого обсягу безнадійної заборгованості, станом на початок 2023 року клієнтський кредитний портфель покривався сформованими резервами на 40,58%, проти 45,3% станом на початок 2022 року.

Зважаючи на нарощення клієнтського кредитного портфеля у минулому році, питома вага 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб зменшилася більше ніж на 5 в. п. та станом на 1 січня становила 45,55%, проти 34,56% простроченої заборгованості. На формування резервів під очікувані збитки було спрямовано 120,41 млн. грн. Рівень резервування клієнтського кредитного портфеля на звітну дату становив 44,03%. Здатність Банку формувати резерви підтримується високими показниками ефективності діяльності, проте, зважаючи на активні військові дії в країні, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитися недостатнім для покриття ймовірних втрат. Агентство також не виключає, що доформування резервів чинитиме тиск на обсяг власних коштів.

Портфель МБКід сформовано кредитами у національній валюті, наданими під забезпечення ОВДП.

В портфелі цінних паперів превалюють ОВДП, переважно у ВКВ, й депозитні сертифікати НБУ. В II півріччі минулого року Банк придбав боргові цінні папери нерезидента інвестиційного класу. Останніми сформовано 1% активів.

Якість активів АТ «МІБ» задовільна, неробочі активи, серед яких інвестиційна нерухомість та необоротні активи, утримувані для продажу, формують менше 5% валюти балансу. Зважаючи на ризики, які приймає Банк в поточних умовах, вірогідність погіршення якості активів є високою. Ситуація пом'якшується незначним обсягом активних операцій з пов'язаними з Банком особами та високими показниками ефективності діяльності.

Операції з пов'язаними сторонами здебільшого носять ресурсний характер: залучені кошти формували понад 58% зобов'язань, заборгованість за наданими кредитами – менше 3% клієнтського кредитного портфеля та/або 0,39% активів.

Ефективність діяльності впродовж аналізованого періоду була високою. Разом з тим, суттєвий обсяг відрахувань на формування резервів під очікувані збитки від наслідків військових дій зумовлював від'ємне значення фінансового результату за підсумками лютого – жовтня 2022 року. Незважаючи на те, що відрахування на формування резервів за підсумками року перевищили 41% витрат, фінансовий

результат був позитивним. Відрахування на формування резервів за підсумками минулого року становили 10,45% витрат. Діяльність Банку є прибутковою.

Наразі АТ «МІБ» має запас міцності за переважною більшістю пруденційних нормативів НБУ, проте, враховуючи збереження складної ситуації в країні та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками є актуальним для Банку. АТ «МІБ» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного, валютного та процентного ризиків і ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною.

Стратегія розвитку АТ «МІБ» на 2023–2025 рр. передбачає: подальше посилення позицій Банку на фінансовому ринку; щорічне збільшення статутного капіталу Банку за рахунок щорічного прибутку та, як наслідок, зміцнення фінансової стійкості Банку з урахуванням сукупного обсягу ризиків, які Банк приймає у своїй діяльності, забезпечення достатності капіталу на їх покриття, зокрема у стресових ситуаціях; підтримка якісної та збалансованої структури активів та пасивів Банку, дотримання ефективної процентної політики при проведенні активно-пасивних операцій, подальше впровадження виваженої та поміркованої кредитної діяльності, мінімізація частки непрацюючих активів у кредитному портфелі; налаштування комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками з урахуванням особливостей діяльності Банку, характеру та обсягів його операцій, профілю ризику; підтримка бездоганної ділової репутації Банку.

Разом з тим, суттєвий вплив на діяльність Банку та на Стратегію його розвитку матимуть військові дії, які 24 лютого 2022 року тривають на території України. Терористичні атаки країни-агресора на об'єкти української енергетичної інфраструктури, руйнування та знищення інфраструктури населених пунктів, втрата підприємств та організацій, розрив ланцюгів поставок та втрати робочої сили через участь у обороні країни та вимушену міграцію, у т. ч. й в інші країни, скорочення посівних площ створюють умови для дефіциту товарів, зменшення реальних доходів, підвищення інфляції й зниження платоспроможності позичальників та, відповідно, негативно впливатимуть на якість активів. Певною мірою негативний тиск на економіку країни може зменшити нерівномірний вплив війни на суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Разом з тим, значне зниження цін на основні товари українського експорту та логістичні труднощі негативно впливають на експортні надходження. Економічна стабільність та відновлення економіки України, значною мірою буде залежати від тривалості збройної агресії, швидкості деокупації територій та подальшої підтримки міжнародної спільноти й партнерів. Наразі, зважаючи на тривалість бойових дій, які потребують значного фінансування, та недостатність внутрішніх ресурсів для виконання всіх бюджетних потреб, міжнародна підтримка є критичною для України. Окремо слід зауважити, що останнім часом спостерігається посилення ризиків неритмічності її надходження та зниження обсягів.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АТ «МІБ» підтверджено на рівні uaBBB+ зі зміною прогнозу на «у розвитку» та виключенням із Контрольного списку.

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Додатки

Дані балансу АТ «МІБ», млн. грн.

Показник	01.01.20	01.01.21	01.01.22	01.01.23	01.04.23	01.07.23	01.10.23	01.01.24
Активи								
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	107,09	230,36	254,82	622,48	695,71	550,84	508,11	1103,14
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	847,40	777,08	2176,69	2870,76	3992,42	5808,88	5405,17	5223,37
Кошти в інших банках	255,59	666,67	1569,24	1588,85	1487,09	1466,02	2456,58	3386,19
Кредити клієнтам	2043,05	1701,22	1771,37	1449,18	1608,12	1718,29	1665,04	1672,44
Цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	163,59	0,00	213,95	110,24
Фінансові та капітальні інвестиції	155,64	168,60	55,00	45,73	53,74	51,73	67,05	67,46
Нараховані доходи	325,59	385,65	412,70	219,00	245,10	256,29	308,66	335,40
Резерви	-872,17	-1001,47	-1007,98	-677,18	-752,73	-771,51	-799,25	-861,39
Інші активи	41,32	67,36	168,22	217,80	220,98	191,70	132,58	129,55
Разом активів	2903,52	2995,48	5400,07	6336,63	7714,02	9272,24	9957,90	11166,41
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	0,00	137,50	707,76	620,01	420,00	420,00	320,00	320,00
Кошти банків	132,78	6,28	413,63	117,38	314,26	398,62	283,04	155,16
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	1250,79	1353,66	3050,54	4414,48	5770,50	6804,65	6932,27	9285,82
Кошти фізичних осіб	850,72	789,03	735,33	670,02	703,86	562,17	854,93	832,68
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	189,48	84,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Капітальний інструмент з умовами списання/конверсії	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	9,87	5,46	6,18	11,04	11,66	30,13	26,11	50,43
Інші зобов'язання	64,40	206,21	48,73	56,34	44,49	605,47	1088,33	64,51
Разом зобов'язань	2498,03	2582,97	4962,17	5889,27	7264,77	8821,04	9504,69	10708,61
Власний капітал								
Сплачений статутний капітал	333,60	387,87	394,58	387,87	387,87	387,87	387,87	387,87
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	12,97	15,83	16,18	24,26	24,26	24,61	24,61	24,61
Результат минулих років	0,11	0,17	0,26	24,29	31,30	30,95	30,95	30,95
Результати переоцінки	1,63	1,49	1,49	3,93	3,93	3,93	3,93	3,54
Пайовий компонент конвертованого боргового фінансового інструменту	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	57,18	7,16	25,39	7,02	1,89	3,84	5,85	10,84 ⁶
Разом власного капіталу	405,48	412,51	437,90	447,36	449,25	451,20	453,22	457,81

⁶ фінансовий результат з урахуванням коригуючих проводок - 10,25 млн. грн.

Дані звіту про фінансові результати АТ «МІБ», млн. грн.

Показник	01.01.20	01.01.21	01.01.22	01.01.23	01.04.23	01.07.23	01.10.23	01.01.24
Доходи								
Процентні доходи	439,28	252,05	164,09	407,41	190,73	442,79	669,70	901,18
Комісійні доходи	114,73	93,18	99,19	90,13	28,05	51,85	78,06	105,37
Результат від переоцінки та від операцій з купівлі-продажу	86,14	136,13	118,90	334,07	22,28	18,13	23,88	40,32
Інші операційні доходи	17,20	10,55	18,71	23,08	1,80	5,63	8,33	10,05
Інші доходи	5,44	4,96	79,68	22,51	0,25	1,26	1,84	2,11
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	4,89	6,59	6,59	6,59
Всього доходи	662,79	496,88	480,57	877,20	248,01	526,26	788,41	1065,63
Витрати								
Процентні витрати	291,80	110,44	126,10	286,88	140,61	346,00	533,55	681,36
Комісійні витрати	24,55	13,72	19,27	24,72	7,29	14,91	21,53	28,28
Інші операційні витрати	60,03	47,80	15,92	18,36	1,12	2,80	4,85	7,29
Загальні адміністративні витрати	187,24	167,02	187,78	177,75	46,32	104,90	156,60	216,81
Відрахування в резерви	29,31	148,90	100,41	360,11	50,68	53,41	63,98	110,22
Податок на прибуток	12,67	1,83	5,71	2,35	0,10	0,40	2,05	10,82
Всього витрати	605,61	489,71	455,18	870,18	246,12	522,42	782,56	1054,79
Фінансовий результат	57,18	7,16	25,39	7,02	1,89	3,84	5,85	10,84⁷

⁷ фінансовий результат з урахуванням коригуючих проводок - 10,25 млн. грн.